

บันทึก

เรื่อง ผู้เสียหายตามความในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และบุคคลภายนอกตามความใน
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ
เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

กรุงเทพมหานครมีหนังสือ ที่ กท 9005/02438 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2543
ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทาง
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีรถยนต์บรรทุกน้ำของกรุงเทพมหานครพลิกคว่ำ ความว่า เมื่อวันที่
5 กุมภาพันธ์ 2542 หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตยานนาวา
กรุงเทพมหานคร ได้มีคำสั่งให้ นาย ส. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานขับรถ
และ นาย ป. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งคนงาน ออกปฏิบัติหน้าที่รดน้ำต้นไม้ ระหว่าง
เวลา 24.00-08.00 น. ตามปกติ ในระหว่างปฏิบัติงานรดน้ำต้นไม้ นาย ส. ได้นำรถไป
เติมน้ำที่สถานีบำบัดน้ำเสียสี่พระยา ขณะเดินทางไปเติมน้ำในเวลาประมาณ 01.30 น. ได้เกิด
อุบัติเหตุรถบรรทุกน้ำส่วนบุคคลไม่ทราบหมายเลขทะเบียนเบียดแซงกระแทกหัน ทำให้อัตโนมัติ
บรรทุกน้ำต้องห้ามล้ออย่างแรงและพลิกคว่ำ นาย ส. ได้รับความเจ็บเล็กน้อยและหลบ
หนีไป ส่วน นาย ป. ได้รับความเจ็บสาหัสเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลกรรมาพิทักษ์
ตั้งแต่วันที่ 4-9 กุมภาพันธ์ 2542 เป็นเวลา 4 วัน และเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลเจริญกรุง
ประชารักษ์ ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2542 ถึงวันที่ 22 พฤษภาคม 2542 เป็นเวลา 102 วัน
และรถยนต์บรรทุกน้ำที่พลิกคว่ำได้รับความเสียหาย

กรุงเทพมหานครได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และมีคำวินิจฉัยว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่อ
ของ นาย ส. พนักงานขับรถในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
ส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นกับ นาย ป. นั้น กรุงเทพมหานครเห็นว่า นาย ป. เป็นบุคคล
ภายนอกที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนจากกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่
ผู้กระทำละเมิดสังกัดอยู่ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด

ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครได้ส่งรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังตรวจพิจารณาแล้ว ส่วนกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับ นาย ป. กรุงเทพมหานครได้ส่งรายงานขอความเห็นชอบการชดใช้ค่าเสียหายต่อบุคคลภายนอกไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ส. และ นาย ป. ต่างเป็นเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร และอุบัติเหตุก็เกิดขึ้นในระหว่างที่ทั้งสองกำลังปฏิบัติหน้าที่ แต่พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มิได้ให้ความหมายของคำว่า "บุคคลภายนอก" ไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้ตีความได้ว่าบุคคลภายนอกหมายถึง เอกชน หรือบุคคลอื่นที่มีชื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้กรุงเทพมหานครทำหนังสือหารือมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาว่านายประพลถือได้ว่าเป็นบุคคลภายนอกผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือไม่

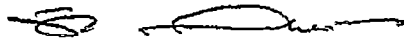
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า คำว่า "ผู้เสียหาย" ตามความในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หรืออีกนัยหนึ่ง "บุคคลภายนอก" ตามความในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ได้แก่

1. บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีชื่อหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐคนอื่น ไม่ว่าเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดจะสังกัดหน่วยงานเดียวกันกับเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือสังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม

บุคคลดังกล่าวข้างต้นหากได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำในการปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิที่จะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดอยู่ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น

แก้คนได้ตามมาตรา 11⁽¹⁾ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
 กรณีที่กรุงเทพมหานครหรือมานั้น เป็นกรณีที่ นาย ส. พนักงานขับรถ
 บรรทุกน้ำซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อ นาย ป. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่
 ของกรุงเทพมหานครเช่นกัน เมื่อ นาย ป. มิได้มีส่วนร่วมในการกระทำละเมิดและเป็นผู้
 ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของ นาย ส. นาย ป. จึงเป็นผู้เสียหายตาม
 มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และมีสิทธิที่จะ
 เรียกร้องให้กรุงเทพมหานครใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการถูกระทำละเมิดโดยเจ้าหน้าที่
 ของกรุงเทพมหานครได้

กรณีที่ นาย ป. ใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลจากกรุงเทพมหานครนั้น เป็นการ
 ใช้สิทธิในการขอรับสวัสดิการในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ มิใช่การยื่นขอ
 ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และ
 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของ
 เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กรุงเทพมหานครควรแจ้งให้ นาย ป. ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ
 ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ต่อไป

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม 2543

⁽¹⁾ มาตรา 11 ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามมาตรา 5 ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงาน
 ของรัฐให้พิจารณาขอใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นก็ได้ ในกรณีนี้หน่วยงานของรัฐต้องออกไป
 รับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้น โดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้วหากผู้เสียหาย
 ยังไม่พอใจ ในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมาย
 ว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย

ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หากเรื่องใดไม่อาจ
 พิจารณาได้ทัน ในกำหนดนั้นจะต้องรายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงาน
 ของรัฐแห่งนั้นทราบและขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้ แต่รัฐมนตรีดังกล่าวจะพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาให้อีก
 ได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน